

Spoštovane članice, spoštovani člani,
draga sošolka, dragi sošolec !

Vabimo vas na 110. srečanje in hkrati na **proslavo 10. obletnice DRUŠTVA KLASIKOV**, ki bo v **četrtek, 9. decembra 2010 ob 17. uri** v veliki dvorani v II. nadstropju Osnovne šole Prežihovega Voranca (nekdanja Klasična gimnazija), Prežihova 8 v Ljubljani.

Po pozdravnih govorih **prof. dr. JANEZA ŽGAJNARJA**, predsednika Društva klasikov in **g. MARJANA GORUPA**, ravnatelja Osnovne šole Prežihovega Voranca (naše naslednice v šolski zgradbi in po pouku latinščine), bo govoril slavnostni govornik, naš sošolec, **predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti**

akad. prof. dr. **JOŽE TRONTELJ** :

O VREDNOTAH V ŠOLSKI VZGOJI

Danes mnogi govorijo o krizi vrednot. Zaskrbljeno opažamo, da je spoštovanja vrednot med mladimi ljudmi manj, kot ga je bilo nekoč. Globalna gospodarska in podnebna kriza pa opozarjata, da je s *sistemom* vrednot že dolgo nekaj narobe. Ali je v današnjem svetu preprosta tržna ekonomije še lahko podlaga za modro in odgovorno gospodarjenje s človeškimi in naravnimi viri, za iskanje poti v blagostanje in človeško srečo ?

Vpliv nekaterih pomembnih vrednot, ki so bile nekoč visoko na hierarhični lestvici, slabi. Takšne so svetost življenja, dostojanstvo človeškega bitja, temeljne človekove pravice. Nevrofiziološke raziskave razvoja in odraščanja človeškega bitja so pokazale, da je za razvoj vseh psihofizičnih sposobnosti - od vida, prek hoje do govora - ključno okolje s svojimi dražljaji in spodbudami. Za vsako od teh sposobnosti obstaja kritična doba, ko morajo dražljaji in spodbude priti. Če je čas zamujen, se sposobnost nikoli ne bo razvila. Veliko razlogov je za prepričanje, da nekaj podobnega velja tudi za razvoj človeka kot moralnega bitja, občutljivega za pravičnost, a tudi sposobnega empatije. Človeka, ki bo znal živeti srečno z drugimi in za druge. Taki ljudje lahko sestavljajo uspešno družbo prihodnosti.

Če upoštevamo to spoznanje, moramo mnogo bolj skrbno kot danes načrtovati razvojne spodbude za osvajanje vrednot, in to skozi celotno formativno obdobje - od dobe dojenčka in predšolskega otroka skozi vse stopnje šolanja, prav do doktorskega študija. Med dolžnostmi, ki jih imamo do naših otrok in vnukov, je prav privzgoja vrednot pogosto tragično zanemarjena. Če pride ob pravem času, je lahko mehka, nezahtevna, uspešna. Popraviti zamudo pa je težko ali nemogoče.

Sledil bo kratek **glasbeno-literarni program**, v katerem bodo sodelovali:

- mladinski pevski zbor in učenci latinskih razredov Osnovne šole Prežihovega Voranca
- dramska igralka Alenka Pirjevec, nekdanja dijakinja Klasične gimnazije v Ljubljani
- študenti Oddelka za klasično filologijo FF Univerze v Ljubljani

Ob manjši zakuski bo nato **čas za pogovore in snidenja** s sošolci, prijatelji in znanci.
Srečanje bomo predvidoma zaključili ob 19.30 uri.

Vljudno vabljeni na proslavo in na naše prednovoletno druženje.

Akad. prof. dr. JOŽE TRONTELJ

se je rodil v Kamniku leta 1939. Maturiral je na Klasični gimnaziji v Ljubljani leta 1958 in diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani leta 1964.

Je zdravnik nevrolog, doktor nevroloških znanosti, redni profesor za nevrologijo na Medicinski fakulteti in na Fakulteti za zdravstvo Univerze v Ljubljani, višji zdravstveni svetnik. Svojo zdravniško kariero je posvetil klinični nevrofiziologiji. Je avtor ali soavtor nad 150 člankov v revijah in nad 30 monografskih poglavij v knjigah, večinoma s področja elektromiografije in fiziološke podlage nevroloških bolezni. Več objav se dotika mehanizmov bolečine, kome in možganske smrti. Tri knjige s švedskim in zadnja tudi z ameriškim soavtorjem pa obravnavajo njegov najpomembnejši prispevek, metodo mikro elektromiografije, ki velja za najboljčutljivejšo v diagnostiki bolezni živčno-mišičnega stika. O metodi in znanstvenih ter kliničnih dosežkih z njo se že tri desetletja prirejajo redne mednarodne konference in številni tečaji.

Od leta 1991 je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Od leta 2002 je bil njen podpredsednik, od leta 2008 pa njen predsednik. Od leta 1995 predseduje Komisiji Republike Slovenije za medicinsko etiko in je slovenski delegat v Usmerjalnem odboru za bioetiko Sveta Evrope (CDBI). Sodeloval je pri izdelavi Oviedske konvencije, osrednjega evropskega etično pravnega instrumenta, ki je pomembno vplival na mednarodne standarde v biomedicinski etiki. Bil je tudi član biroja CDBI in član delovne skupine tega odbora, ki je izdelala osnutek protokola o etiki biomedicinskega raziskovanja na ljudeh k Oviedski konvenciji. Več kot 100 objav je s področja bioetike, med njimi o vprašanih evtanazije in raziskovanja na človeku. Od leta 2010 je tudi član Stalnega odbora ALLEA (All European Academies) za znanost in etiko in IBC (Mednarodnega odbora za bioetiko) pri UNESCO.

Ta čas (2008-2010) sodeluje pri pripravi Vodnika Sveta Evrope komisijam za etiko raziskav na človeku in pri snovanju Mednarodne deklaracije o etiki raziskav na človeku, namenjene deželam z razvijajočim se gospodarstvom.

Za svoje raziskave je prejel Kidričevo nagrado in priznanje ambasador republike Slovenije v znanosti. Za delo na področjih znanosti in etike je prejel državno odlikovanje zlati red za zasluge.